

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI
Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü

Sayı : E-79668890-749-00116826028
Konu : Döngüsel Araç Tasarımı Kuralları ve
Ömrünü Tamamlamış Araçların (ÖTA)
Yönetimine İlişkin Tüzük Taslağı

DAĞITIM YERLERİNE

Malumları olduğu üzere, Avrupa Komisyonu tarafından 13 Temmuz 2023 tarihinde sunulan otomotiv sektöründe döngüsellliği arttırmak için araçların tasarımı, üretimi ve ömrünü tamamlamış araçların (ÖTA) yönetimini kapsayan Tüzük taslağı yayımlanmıştır.

Tüzük ile AB'nin tedarik zinciri kesintilerine karşı dayanıklılığını güçlendirilmesi ve ithalata bağımlılığını azaltılması hedeflenmektedir. Otomotiv sanayinin **çelik, alüminyum, bakır ve plastik** gibi hammaddelerin en büyük kullanıcılarından birisi olmasından bahisle, söz konusu mevzuat ile araçların daha iyi toplanması, sökülmesi ve işlenmesi, **daha fazla değerli kaynağın geri kazanılmasını ve AB içinde tutulmasının sağlanması amaçlanmaktadır.** ÖTA Tüzüğü kapsamındaki yeni önlemlerin, **yüzlerce ton nadir toprak elementinin yanı sıra yaklaşık 5-6 milyon ton çelik, 1-2 milyon ton alüminyum ve 0,2-0,3 milyon ton bakırın** geri dönüştürülmesini ve yeniden kullanılmasını mümkün kılacağı tahmin edilmektedir.

Söz konusu Taslağa ilişkin **12 Aralık 2025** tarihinde Avrupa Parlamentosu ve AB Konseyi arasında geçici bir uzlaşıya varılmıştır. Söz konusu üzerinde uzlaşılan Taslağa göre;

- Yeni Tüzük, önceki Direktiflerin kapsamını genişleterek daha fazla araç kategorisini kapsamakta, böylece AB araç filosunun ve bileşenlerinin daha büyük bir bölümünü döngüsel ekonomi gerekliliklerine tabi kılmaktadır.
- Binek araçlar ve hafif ticari araçlar bakımından tam uygulama devam ederken, anlaşma işleme yükümlülüklerini (toplama, kirleticilerden arındırma, parçaların zorunlu sökülmesi) tüm standart ağır vasıtalar (ör. kamyonlar), motosikletlere ve özel amaçlı araçlara (hem hafif hem ağır) genişletmektedir.
- Tüm yeni araçların, yetkilendirilmiş işleme tesisleri tarafından mümkün olan en fazla parça ve bileşenin kolayca sökülebilmesine imkan verecek şekilde tasarlanması; üreticilerin, hem kullanım süresi boyunca hem de kullanım ömrü sonunda parçaların sökülmesi ve değiştirilmesine ilişkin açık ve ayrıntılı talimatlar sağlaması gerekmektedir.
- Geri dönüştürülmüş plastik içeriğine ilişkin zorunlu hedefler getirilmektedir. Buna göre, kuralların yürürlüğe girmesinden **altı yıl içinde en az %15, on yıl içinde ise %25 oranında geri dönüştürülmüş plastik** içermesi ve bu oranın **%20'sinin ömrünü tamamlamış araçlardan (ÖTA)** ya da **kullanım aşamasında araçlardan sökülen parça ve bileşenlerden** (kapalı döngü geri dönüşümü) geri dönüştürülmüş plastiklerin kullanılmasıyla elde edilmesi gerekmektedir.

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: 6271D27C-CB57-497C-BA90-303272F353BF

<https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys>

Adres: T.C. Ticaret Bakanlığı Söğütözü Yerleşkesi (Merkez Bina) Söğütözü

Mah. 2176. Sk. No:63 06530 Çankaya Ankara

Telefon No: 03122049067 Faks No: 03122128741

e-Posta: e.selek@ticaret.gov.tr

İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr

KEP Adresi:

Ayrıntılı bilgi için:

Esma SELEK

Ticaret Uzman Yardımcısı

Telefon No: 03122049067

- Araçların kullanım ömrü sonundaki işleme standartlarının iyileştirilmesi, daha fazla ve daha yüksek kaliteli malzemenin geri kazanılmasını sağlanacak olup buna göre, ÖTA'lardan elde edilen plastiklerin en az %30'u geri dönüştürülmelidir.
- Tüzük ayrıca, Komisyona diğer malzemeler için de ileride geri dönüştürülmüş içerik hedefleri belirleme yetkisi tanımaktadır. Fizibilite çalışmalarının tamamlanmasının ardından, Komisyonun geri dönüştürülmüş **çelik ve alüminyum** için hedefler belirlemesi konusunda da mutabakata varılmıştır. **Geri dönüştürülmüş kritik hammaddeler için ilave hedefler getirilmesinin fizibilitesi** de değerlendirilecektir.
- Kayıp araçlar ve yasa dışı söküm sorununu ele almak için anlaşma, **kullanılmış araç ile ömrünü tamamlamış araç (ÖTA)** arasındaki ayrımı netleştiren kurallar getirmektedir. Bir aracın ne zaman atık (ÖTA) sayılacağını kesin olarak belirleyen kriterler oluşturulmuş olup araç bu kriterleri sağladığında, yetkilendirilmiş işleme tesisinde işlem görmesi zorunlu olacak; ihraç edilemeyecek veya kullanılmış araç olarak yeniden satılamayacaktır.
- ÖTA'ların yasa dışı işlenmesini ve ihracatını önlemek ve kayıp araç sorununu ele almak amacıyla, trafiğe elverişli olmayan araçlar için ihracat yasağı Tüzüğün yürürlüğe girmesinden beş yıl sonra uygulanacaktır. Böylece, ömrünü tamamlamış araçların ve içerdikleri malzemelerin bir geri dönüşüm döngüsü içinde AB'de kalması sağlanacaktır.
- Anlaşma, kullanılmış araçların mülkiyetinin devrinde karşılanması gereken şartları içermektedir. Bir ekonomik işletmenin bir aracı gerçek veya tüzel kişiye satması halinde, gerekli belgeler **aracın ÖTA olmadığına dair bir değerlendirme veya geçerli bir yol uygunluk belgesi** olacaktır. Gerçek kişiler bu belgeleri **yalnızca araç tamamen ekonomik kayıp ilan edilmişse ya da satış tamamen çevrim içi platform üzerinde gerçekleştirilmişse** sunmak zorunda olacaktır.
- Kuralların yürürlüğe girmesinden **üç yıl sonra**, üreticiler **genişletilmiş üretici sorumluluğu (GÜS)** kapsamında, kullanım ömrünü tamamlamış araçların **toplanması ve işlenmesi maliyetlerini** karşılamakla yükümlü olacaktır.
- Parçalama veya presleme öncesinde, belirli parça ve bileşenlerin, sıvıların, akışkanların ve tehlikeli maddelerin zorunlu olarak sökülmesine ilişkin özel gereklilikler uygulanacaktır. Ulusal otoriteler, ÖTA'ların toplanması, işlenmesi ve ihracatı sırasında yasa dışı faaliyetleri tespit etmeye yönelik denetim stratejileri oluşturmakla yükümlü olacaktır.

Bilgileri ve tüm ilgili paydaşlara duyurulması hususunda gereğini rica ederim.

Fatma Canan NİLÜFER DORA
Bakan a.
Genel Müdür Yardımcısı

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: 6271D27C-CB57-497C-BA90-303272F353BF

<https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys>

Adres: T.C. Ticaret Bakanlığı Söğütözü Yerleşkesi (Merkez Bina) Söğütözü

Mah. 2176. Sk. No:63 06530 Çankaya Ankara

Telefon No: 03122049067 Faks No: 03122128741

e-Posta: e.selek@ticaret.gov.tr

İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr

KEP Adresi:

Ayrıntılı bilgi için:

Esma SELEK

Ticaret Uzman Yardımcısı

Telefon No: 03122049067

